

Dr hab. Krystyna Rożek-Piechura,
prof. AWF
Zakład Fizjoterapii w Chorobach Wewnętrznych
Wydział Fizjoterapii
Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu

Wrocław, 12 stycznia 2021 r.

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu BIURO RADY DYSCYPLINY NAUKI MEDYCZNE	
wpl. dnia	26-01-2021
L. dz. RN-BM/	127/2021

RECENZJA

rozprawy doktorskiej mgr lek. med. Krzysztofa Womperskiego pt. „Ocena wpływu aktywności ruchowej na obecność i natężenie zaburzeń erekcji u pacjentów z chorobą wieńcową”

Przedstawiona do recenzji praca doktorska dotyczy bardzo unikatowej problematyki zarówno medycznie jak i badawczo. Dotyczy ona również ważnego problemu epidemiologicznego. Częstość występowania zaburzeń erekcji (ED) u mężczyzn szacuje się na 16 do 25% w ogólnej populacji, co czyni je jedną z najczęstszych dysfunkcji seksualnych. Badania epidemiologiczne potwierdzają, że odsetek ED u pacjentów z chorobą wieńcową jest wyższy niż w populacji ogólnej i mieści się w przedziale 42-57%. Badania wskazują, że wiele czynników patogenetycznych może mieć wpływ na pojawienie się objawów ED. Analizy epidemiologiczne pozwoliły na identyfikację czynników ryzyka ED, takich jak wiek, cukrzyca, depresja, nadciśnienie tętnicze i palenie tytoniu. Naczyniopochodne ED zostały uznane za wczesną, subkliniczną postać chorób układu sercowo-naczyniowego. Wspólne czynniki patogenetyczne pomiędzy chorobami układu sercowo-naczyniowego i ED wskazują na istnienie także wspólnych czynników ochronnych. Badania wykazały, że aktywność fizyczna zajmuje istotne miejsce w prewencji zarówno chorób układu sercowo-naczyniowego jak i ED. Piśmiennictwo wskazuje, że aktywność fizyczna zajmuje istotne miejsce w prewencji zarówno chorób układu sercowo-naczyniowego jak i ED. Wiele badań potwierdza, że wiek, aktywność fizyczna i sprawność są niezależnymi zmiennymi związanymi z ED. Dlatego ważne jest poszukiwanie rozwiązań mających na celu prewencję zaburzeń erekcji, zwłaszcza u mężczyzn z chorobą niedokrwinną serca, a w szczególności dotarcie do grup zwiększonego ryzyka osób z takimi nieprawidłowościami.

Toteż temat podjęty w dysertacji doktorskiej przez lek. med. Krzysztofa Womperskiego jest ważny i aktualny, a wyniki pracy mogą stanowić merytoryczne wskazanie zachowań prozdrowotnych mających potwierdzony wpływ na zmniejszenie zaburzeń erekcji takich pacjentów, co jest ważnym elementem poprawiającym jakość życia mężczyzn.

Recenzowana dysertacja doktorska liczy 157 stron, z tego tekst pracy kończy się na 140 stronie, pozostała część to: streszczenia: polskie i angielski, spis tabel, spis rycin, załącznik obejmujące informację dla uczestników badania.

Układ rozdziałów jest typowy dla tego rodzaju prac: *I – Wstęp, II – cel pracy, III – Metody i grupa badana, IV – Wyniki badań*, kolejne rozdziały to *V – Dyskusja, VI – Wnioski, VIII – Piśmiennictwo, IX Streszczenie, X Abstract, XI Spis Tabel, XII Spis Rycin* oraz *XIII Załączniki*. Autor zamieścił w pracy 5 tabel i 78 rycin ilustrujących otrzymane wyniki badań. Wykaz piśmiennictwa zawiera 221 pozycji.

Układ pracy jest poprawny, spełnia wymogi formalne i merytoryczne. Przedłożona do oceny praca doktorska napisana jest językiem poprawnym – zawiera nieliczne usterki stylistyczne i interpunkcyjne.

WSTĘP jest częścią teoretyczną rozprawy. Doktorant posiłkując się piśmiennictwem w sposób kompletny opisał fizjologię erekcji, istotę zaburzeń erekcji w ujęciu choroby układu sercowo-naczyniowego, uwzględnił aktywność dobową i prozdrowotną oraz mechanizmy protekcyjne działania treningu fizycznego na zaburzenia erekcji. We wstępie Autor wyczerpująco ukazuje czytelnikowi podstawy teoretyczne, na których będą bazować założenia badawcze recenzowanej rozprawy. Ta część pracy została dokładnie opisana, a co najważniejsze zawiera bogaty przegląd piśmiennictwa ujmujący wszystkie aspekty pracy.

CEL PRACY wytycza kierunek badań obejmujących kompleksową ocenę wpływu precyzyjnie oszacowanego wydatku energetycznego związanego z różnymi rodzajami aktywności dobowej i prozdrowotnej aktywności ruchowej na obecność zaburzeń erekcji i punktację z kwestionariusza IIEF5 u pacjentów z chorobą wieńcową. Dodatkowym celem była ocena zależności pomiędzy obecnością ED i punktacją z kwestionariusza IIEF5 oraz wydatkiem energetycznym na poszczególne składowe aktywności dobowej a parametrami socjodemograficznymi i klinicznymi. Aby osiągnąć cel pracy Doktorant sformułował 5 pytań badawczych, które są w pełni klarowne, w pełni klarowne i cechuje je realizm naukowy.

MATERIAŁ I METODY - Do rozwiązania problemu badawczego posłużyły dane 300 mężczyzn z chorobą wieńcową poddanych rehabilitacji kardiologicznej, wcześniej hospitalizowanych z powodu pierwszej manifestacji choroby wieńcowej. Grupa ta jest odpowiednio dobrana i liczna dla zrealizowania celów pracy.

Dobór metod badawczych jest właściwy i adekwatny do celów poznawczych pracy, świadczy o bardzo dobrym opanowaniu warsztatu badawczego przez Autora. Na pochwałę zasługują analizy statystyczne z wykorzystaniem metod korelacji, podkreślające ważne wnioski z pracy.

WYNIKI BADAŃ Rozdział ten, przedstawiony został w sposób czytelny i podzielony na 7 podrozdziałów obejmujących poszczególne etapy analiz i metod. Realizując cele pracy, Doktorant omówił wyniki w odniesieniu do użytych metod badawczych oraz poszczególnych pomiarów grupując je w logicznej kolejności. Jest to bardzo zwięzła i kompetentna analiza najważniejszych wyników badań, co ułatwia Czytelnikowi zapoznanie się z kwintesencją problemów poznawczych podjętych w doktoracie. Rozdział jest ilustrowany dużą liczbą czytelnych rycin i pięcioma tabelami.

DYSKUSJA rozdział ten, stanowi wiodący element rozprawy. Doktorant w sposób wyważony i kompetentny dokonał analizy wyników badań, grupując je w sposób logiczny. Lek. med. Krzysztof Womperski z dużą swobodą wykorzystuje aktualne dane literaturowe z badań wielu autorów i poprawnie odnosi je do wyników badań własnych. Dyskusja jest napisana przejrzysto i dowodzi szerokiej wiedzy Autora.

WNIOSKI Całość rozprawy Autor kończy 9 wnioskami, w pełni odpowiadając celom poznawczym pracy oraz szczegółowym pytaniom badawczym, zawierające istotne walory naukowe i aplikacyjne.

DOBÓR I WYKORZYSTANIE MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH

Wykaz piśmiennictwa zawiera 221 pozycji w większości w języku angielskim, ułożonych według kolejności cytowania. Pozycje te są tematycznie dobrane do problematyki pracy.

PODSUMOWANIE I WNIOSEK KOŃCOWY

Rozprawa doktorska Pana Krzysztofa Womperskiego wykazuje przydatność w rozwiązywaniu problemów medycznych i zdrowotnych. Przedstawione w rozprawie

doktorskiej badania stanowią uzupełnienie dotychczasowej wiedzy na temat problemów ważnej strefy zdrowotnej mężczyzn z uwzględnieniem aktywności ruchowej i wydatku energetycznego.

Autor w swojej rozprawie doktorskiej podjął, z naukowego i społecznego punktu widzenia, ważny problem badawczy.

Biorąc pod uwagę całość zaplanowanych i wykonanych badań oraz poprawną interpretację naukową uzyskanych wyników badań przez lek. med. Krzysztofa Womperskiego, stwierdzam, że rozprawa doktorska spełnia niezbędne kryteria ustawowe i wnosi wiele nowych elementów poznawczych w dziedzinie medycyny i rehabilitacji medycznej, możliwych do wykorzystania w kompleksowej rehabilitacji kardiologicznej. Doktorant wykazał się umiejętnością wyboru ważnego i aktualnego tematu badawczego, sformułował poprawnie cel główny i pytania badawcze, zastosował nowatorską i interesującą metodykę badań z zakresu nieinwazyjnej oceny zaburzeń erekcji, czynników ryzyka i terapii, adekwatnie do celu poznawczego rozprawy. **Sposób rozwiązania powyższych zagadnień naukowych oceniam wysoko pod względem merytorycznym, stąd wnioskuję o przyjęcie rozprawy z wyróżnieniem.** Spełnia ona warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 R. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. Zm.).

Uwzględniając powyższe dokonania Doktoranta stawiam wniosek do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu wniosek o dopuszczenie Krzysztofa Womperskiego do dalszych etapów przewodu o nadanie stopnia naukowego doktora w Dyscyplinie Nauki Medyczne.

Wrocław, 12.01.2021 r.

Dr hab. Krystyna Rożek-Piechura
prof. AWF.

